

**Fem nye danske sommerfugle fra 1949:
3 noctuider (*Cucullia fraudatrix* Ev.,
Sedina büttneri Her., *Tarache luctuosa* Schiff.)
og 2 pyralider (*Selagia argyrella* Schiff.,
Pyrausta perlucidalis Hb.).**

Af E. Wilsund, J. Lundqvist, J. Chr. Jensen og W. van Deurs.

(Med 1 tavle).

***Cucullia fraudatrix* Ev.**

Den 26. juli 1949 tog jeg på en kviksvøldamplampe, som jeg havde stillet op i Saltuna-bugten syd-øst for Gudhjem på Bornholm, en for Danmark ny *Cucullia*-art: *C. fraudatrix* Ev.

Arten kan ikke forveksles med nogen anden dansk sommerfugl, og dens udseende fremgår så tydeligt af fotografiet (fig. 1), at yderligere beskrivelse turde være unødvendig.

C. fraudatrix Ev. er endnu mere udpræget østlig end f. eks. *C. argentea*. Dens udbredelse strækker sig fra Østasien til Østeuropa. Vestgrænsen går fra Balticum over Øst- og Vest-Preussen, Pommern, Posen og Schlesien til Ungarn og Rumænien. Dens forekomst i Pommern blev først fastslået, da 1 ♂ blev taget på lys 27. juli 1933 ved Gellen (Kr. Neustettin). Senere er der regelmæssigt taget en del larver i Stettins omegn på *Artemisia vulgaris*.

Larven, der som nævnt lever på *Artemisia vulgaris*, skal søges i september, men er ofte parasiteret. Den er grønlig-hvid med svagt rosa skær og tæt besat med grønne prikker og små, brune vorter; de sidste bærer hver et kort, mørkt hår. Rygstriben er lys og kantes på hver side af et bånd bestående af brune prikker, på 4.—11. led findes på hver side en brun bagudrettet skræbstrip.

Efter i årenes løb at have undersøgt i hundredevis af *C. umbratica* i håb om at finde enten *C. lucifuga* Hb. eller *C. lactucae* Esp. er det helt velgørende her at have med en art at gøre, om hvilken man med rolig samvitighed kan sige, at den ikke er til at tage fejl af.

Om artens forekomst på Bornholm kan man naturligvis kun vanskeligt sige noget afgørende på grundlag af kun eet fund. Eksemplaret er ubeskadiget og tilsyneladende friskklækket, men cucullierne er udholdende og hurtige flyvere, så den kan naturligvis være kommet langvejs fra, selv om det vel nok er sandsynligere, at den er klækket på Bornholm, hvor der er foder nok, og hvor adskillige andre *Cucullia*-arter synes at trives bedre end i den øvrige del af Danmark. Ernst Wilsund.

Sedina büttneri Her.

Denne nye Art (Fig. 2) tog jeg den 23. September 1949 i Hannenov Skov paa Falster. Det var en ♀, der blev fanget paa Lys (HP 500). Jeg lyslokkede de næste Aftener det samme Sted, for at se om der muligt skulde komme flere. Det kom der imidlertid ikke, og jeg er temmelig sikker paa, at en Forveksling med smaa *Rhizedra lutos* Hb., hvoraf der kom flere til Lyset, ikke har fundet Sted. — Da jeg kom hjem, gik jeg straks i Gang med en Bestemmelse, og kom til det Resultat, at det maatte være *Simyra büttneri*.

I Stettiner Entomologische Zeitung Bind 94, Side 136—153 har E. Urbahn skrevet en Artikel under Overskriften: „Gehört die Noctuide *büttneri* Hering zur Gattung *Simyra*?“.

I denne Artikel gør Urbahn rede for, at dette ikke kan være Tilfældet, hvorfor han opstiller den nye Slægt, som han kalder *Sedina*. Til denne Bevisførelse er givet en grundig Beskrivelse med Tegninger og et indklæbet Fotografi, hvor Arterne *büttneri*, *Simyra nervosa* F., *Arsilonche albovenosa* Goeze, *Sideridis pallens* L., *Rhizedra lutos* Hb. samt to Exemplarer af den russiske *büttneri* = *moltrechtii* O. B. Haas er afbildet. (Ideen med de indklæbte Fotografier, der giver et ganske godt Billede, burde vi tage op herhjemme). Urbahn's Bevis for *Sedina* ctr. *Simyra* og *Sedina* ctr. *Rhizedra* vil her blive for langt at komme ind paa, men jeg skal blot nævne, at Larven er en *Arenostola-Archanara*-Type, *Simyras* Larve en *Acronyctide*.

Slægten *Sedina* Urb. skal i det af W. Warren opstillede System i Seitz indføres mellem *Rhizedra* Warr. og *Arenostola* Hmps.

Om *büttneri*'s Udbredelse giver Urbahn her og i hans Pommern Fauna 1939 en Oversigt fra dens Fødsel i 1856, hvor Büttner fandt den ved Stettin, og frem til 1939. Efter dette er *büttneri* en stor Sjældenhed, nemlig i Pommern det ene Stykke i 1856, 14 Stk. i 1857 og 1858, og 1 Stykke i Paris i 1911, 1 Stykke ved Berlin i 1913, Paris flere Stykker i 1921, hertil kommer fra Rusland en halv Snes Stykker (Ussuri-Omraadet og Sachalin).

Det var alt, hvad der var kendt af Dyret til 1932. I 1932 genfinder Urbahn ved Stettin to ♂♂, og i Aarene derefter bliver *büttneri* mere regelmæssigt fundet, den bliver nu ogsaa fundet andre Steder i Pommern. Udenfor Pommern bliver der fundet nogle enkelte Stykker fra Stederne Königsberg, Schwerin og omkring Berlin. Denne Øgning eller Spredning har nu ogsaa givet sig til Kende ved Fundet paa Falster.

Dyrets Udseende: Forvingeformen som hos *Rhizedra lutosa*, Forv. straafarvet, Ribberne rødlig, Mellemrummene med graalige Skygger. Bagv. hvidlig-graa med smal lys Midtplet, Ribberne rødlig, Mellemrummene med kraftigere mørk Bestøvning.

Skal jeg løselig give en Karakteristik af Dyrets Udseende, maa det blive: Vingeform som *Rhizedra lutosa*, Habitus mindre og betydelig spinklere, Farve og Struktur som for den røde Form af *Sideridis pudorina*, Bagvingerne med mørke Længdeskygger og lys halvmaaneformet Midtplet.

Haandbøgernes Afbildninger er ikke gode, navnlig er Figuren i Seitz helt ukendelig.

Om Dyrets Biologi siger Urbahn, at Æggene lægges i Rækker under den ombøjede Bladrand af den ogsaa her i Landet almindelige *Carex acutiformis* (Kær-Star) og overvintrer. Ægget klækkes i Slutningen af April, og den spæde Larve borer sig ind i Stænglen og lever herinde i Plantens nederste Del en ca. 6—10 cm under Jordoverfladen. I Slutningen af Juni er Larven voksen, og omtrent 3 cm lang. Larvens Type og Udseende er en *Arenostola-Archanara* Larves, den skal have fire tydelige mørkebrune eller rødlig Længdestriber. Forpupningen sker i Stænglen i Nærheden af Jordoverfladen. Naar Larven er fuldvoksen, hendsidder den fra ca. 3 Uger til en Maaned, inden den forpupper sig. Puppehvilen er ca. 6 Uger. I Pommern er Imago fundet fra Slutningen af August til Midten af Oktober.

Jens Lundqvist.

Tarache (Acontia) luctuosa Esp.

Af denne nye art blev der med 10 dages mellemrum gjort to fund, begge paa Bornholm. Det første stykke (fra Rønne) er omtalt i Flora & Fauna 1949 s. 116—117. Det her afbildede ekspl. (fig. 3) blev taget paa lys 26. juli 1949 paa Aakirkebyvej i Knudsker af skoleelev ved Rønne Statsskole Preben Holst.

Eksemplaret tog han paa en elektrisk lygte over entredøren til hans forældres hus. Det var den aften stille vejr og overskyet, og der var mange andre arter af sommerfugle paa lygten den aften, men kun dette ene ekspl. af denne art.

T. luctuosa er mørkebrun med rødligt skær på forvingerne og en stor hvid plet, der går fra forkanten halvt ned på vingerne. Bagvingerne er brunsorte med et hvidt bånd tværs over hvori findes en sort midtplet.

Dyret flyver om dagen på tørre solbeskinnede steder og kan findes f. eks. på blomstrende oksetunge, men kommer også til lys først på aftenen.

Den slanke larve er gulgrå til rødliggrå med svagt lysere ryg- og sideryglinier, lys sidelinie med mørkere kant foroven. Hovedet lille gulbrunt med sorte striber. Bugen lysegrå. Den lever om efteråret på *Convolvulus arvensis* og *Malva sp.*, mest skjult i blomsterne.

T. luctuosa forekommer i Sverige (Skåne, Öland og Gotland), Baltikum, Mellem- og Sydeuropa og Lilleasien og hører til de arter, hvis forekomst herhjemme var ventet. J. Chr. Jensen.

***Selagia argyrella* Schiff.**

Denne for faunaen nye pyralide (fig. 4) tog jeg tre ekspl. af på lys den 16. juli 1949 ved Onsbæk 3 km sydøst for Rønne.

Lokaliteten var blandingsskov, mest høje graner med birk imellem og enkelte steder små pletter med lyng. Vejret var skyet med fugtig luft, men ikke regn. Der var mange dyr på lygten den aften bl. a. *Roeselia albula* Schiff og *O. quadra* L.

S. argyrella er et meget smukt dyr. Navnet betyder „skinrende sølv“ og dyret skinner da også med stærk metalglans, desuden har den over forvingerne et let grønligt skær, der yderligere forhøjer dens skønhed.

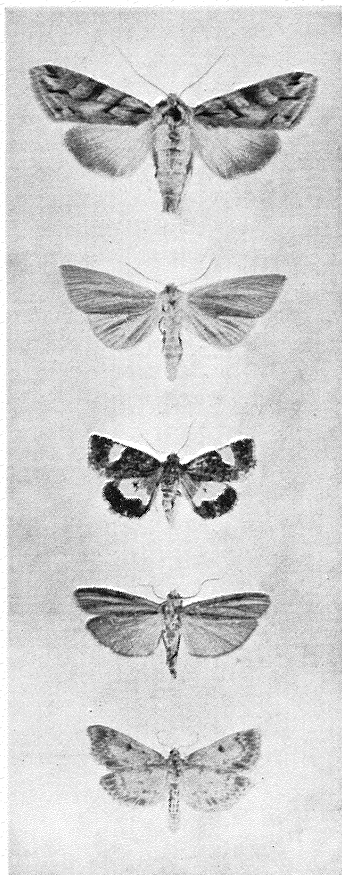
Den er beskrevet af W. van Deurs i hans bog „Pyralider“ side 50, da han dengang antog, at den måtte kunne findes her i landet, hvilket nu er sket.

Larven, der skal være rødligvid med rødlige ryglinier, angives at leve på lyng (*Calluna*) og ellers opholde sig i spundne rør i sandet.

Dyret forekommer i Sverige (Skåne) og Livland, Nordtyskland, Mellemeuropa og Italien. Endvidere skal den findes i Vestasien. J. Chr. Jensen.

***Pyrausta perlucidalis* Hb.**

Under et ophold på Bornholm i sommeren 1949 tog jeg nat-ten mellem den 14. og 15. juli på Bokulbakken ved Gudhjem et eksemplar (♂) af pyraliden *Pyrausta perlucidalis* Hb. (fig. 5). Dyret kom flyvende til lys (glødenetslygte) så sent som kl. 1.30.

Niels L. Wolff fot.

Cucullia fraudatrix Ev.
Saltuna, Bornholm, ^{26/7}1949,
Ernst Wilsund leg.

Sedina büttneri Her.
Hannenov Skov, Falster,
^{23/9}1949. Jens Lundqvist leg.

Tarache (Acontia) lucuosa Esp.
Knudsker, Bornholm, ^{25/7}
1949. Preben Holst leg.

Selagia argyrella Schiff.
Onsbæk, Bornholm,
^{16/7}1949. J. Chr. Jensen leg.

Pyrausta perlucidalis Hb.
Gudhjem, Bornholm,
^{14/7}1949. W. van Deurs leg.